

Αξιολόγηση του etwinning προγράμματος γαλαξιακοί ονειροταξιδευτές από τους εκπαιδευτικούς του Νηπιαγωγείου μας

Καραντέλου Ελένη

Λειβαδίτη Σοφία

#### Αυτοαξιολόγηση

Ως εκπαιδευτικοί πιστεύουμε ότι δημιουργήσαμε ένα ασφαλές, φιλικό και πλούσιο σε ερεθίσματα περιβάλλον εξασφαλίζοντας κίνητρα και προϋποθέσεις μάθησης για όλα τα παιδιά.

Οργανώσαμε ελκυστικές μαθησιακές εμπειρίες χρησιμοποιώντας το θεατρικό παιχνίδι, παιχνίδια κίνησης και επικοινωνίας που έδεσαν την ομάδα. Οργανώσαμε δραστηριότητες που είχαν νόημα και ενδιαφέρον για τα ίδια τα παιδιά.

Προσπαθήσαμε να ενθαρρύνουμε την συνεργασία, να ενθαρρύνουμε το κάθε παιδί ξεχωριστά.

Δημιουργήσαμε ένα πνεύμα αποδοχής, αγάπης και ενθαρρύνουμε την ομαδοσυνεργατικότητα τόσο δουλεύοντας με ομάδες μέσα στην τάξη, όσο και οργανώνοντας εργασίες με κοινούς στόχους και με τα άλλα μέλη του προγράμματος.

Επιτύχαμε την ομαλή και ιδιαίτερα ευχάριστη συνδιδασκαλία των δύο τμημάτων του Νηπιαγωγείου μας στις περισσότερες δραστηριότητες, κυρίως μέσα από θεατρικό παιχνίδι και εργαστήρια κατασκευών αλλά και μέσα από πολλές δραστηριότητες ομαδικών παιχνιδιών και δημιουργία ομάδων και από τα δύο τμήματα σε διάφορες δραστηριότητες.

Προσεγγίσαμε τη γνώση μέσα από το παιχνίδι, τη διερεύνηση, την αξιοποίηση διαφόρων πηγών πληροφόρησης, την συζήτηση, την ανταλλαγή απόψεων, τη δημιουργία, την παρουσίαση ιδεών.

Επιδιώξαμε την αβίαστη συμμετοχή του κάθε παιδιού στις δραστηριότητες του προγράμματος, σύμφωνα με το δικό του τρόπο και ρυθμό.

Αξιοποιήσαμε τις προηγούμενες γνώσεις, βιώματα και εμπειρίες των παιδιών ως σημείο εκκίνησης επιδιώκοντας τον εμπλουτισμό τους.

Ο ρόλος μας θεωρούμε πως ήταν βοηθητικός, συνεργατικός, ως διαμεσολαβητής και διευκολυντής της μαθησιακής διαδικασίας.

Υπήρξαμε και εμείς μαθητευόμενοι επίσης μαθαίνοντας αποκτώντας πολλές νέες γνώσεις.

Η συνεργασία μας με τους άλλους εκπαιδευτικούς μέλη του προγράμματος ήταν μία δημιουργική και ιδιαίτερα ευχάριστη συνεργατική εμπειρία που μας εξέλιξε ως εκπαιδευτικούς και ανθρώπους.

Ευχαριστούμε πολύ τους συνεργάτες μας εκπαιδευτικούς στο πρόγραμμα.

## ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΚΟΠΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα παιδιά εξοικειώθηκαν με φαινόμενα που αφορούν το διάστημα

Υπήρξε δυναμική εμπλοκή των παιδιών στην μαθησιακή διαδικασία, οικοδομώντας νέες γνώσεις μέσα από την αλληλεπίδραση. Τα παιδιά καλλιέργησαν την δημιουργικότητα, ανέπτυξαν την σκέψη τους καθώς και επιστημονικές αλλά και κοινωνικές δεξιότητες

Θεωρούμε πως τα παιδιά μυήθηκαν σε έννοιες, γεγονότα και φαινόμενα του διαστημικού χώρου μέσα από την επικοινωνία τους με τον αστροναύτη

[της ESA ThomasPesquet/](#), μέσα από βίντεο της ESA και της NASA, μέσα γενικά από το διαδίκτυο και πολύ χρήσιμη ήταν επίσης η εκπαιδευτική επίσκεψή μας στο Πλανητάριο Αθηνών.

Δυστυχώς δεν μπορέσαμε να αποκτήσουμε ένα τηλεσκόπιο κι ήταν κάτι που επιθυμούσαν πολύ τα παιδιά. Το θεωρούμε απαραίτητο για προγράμματα σχετικά με το διάστημα.

Μία επίσης εκπαιδευτική επίσκεψη στο αστεροσκοπείο Αθηνών δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί

Επιστημονικές δεξιότητες που αναπτύχθηκαν ήταν η παρατήρηση, η σύνδεση της παρατήρησης με απλά πειράματα (έτσι στο διάστημα όπως παρατηρείτε στο πείραμα μπροστά σας...), η επικοινωνία, η σύγκριση, η μέτρηση, η ταξινόμηση, η ερμηνεία, η εξαγωγή συμπεράσματος αλλά και η πρόβλεψη.

Αναπτύχθηκαν ικανότητες όπως:

### **(παιδί και γλώσσα- προφορική επικοινωνία, ομιλία, ακρόαση)**

Δραστηριότητες όπου τα παιδιά αφηγούνται, διηγούνται, περιγράφουν, εξηγούν, ερμηνεύουν. Τα παιδιά συμμετείχαν σε συζητήσεις, εμπλούτισαν τον προφορικό τους λόγο και απέκτησαν φωνολογική επίγνωση. Απέκτησαν ικανότητες ανάγνωσης ακούγοντας και κατανοώντας διηγήσεις και ποιήματα. Η έκπληξη μας ήταν η ικανότητα των περισσότερων παιδιών να απομνημονεύουν όχι απλά και μικρά κείμενα αλλά μεγαλύτερα και πολύπλοκα.

Πήραν πληροφορίες από διάφορες πηγές, από βιβλία, αφίσες, ταινίες όπου συνυπάρχουν εικόνα και λόγος. Πολύ χρήσιμο επίσης και το διαδίκτυο.

Πολλοί γονείς έφεραν βιβλία από το σπίτι τους στο νηπιαγωγείο μας για να τα διαβάσουν τα παιδιά έτσι ήταν πλούσιο και το έντυπο υλικό μας.

Κατανόησαν την γραφή ως μέσο επικοινωνίας και ήταν μεγάλη η συνεχιζόμενη σε όλη τη χρονιά προσπάθεια τους να γράψουν γράμματα στον αστροναύτη φίλο μας, ή να φτιάχνουν χάρτες του ουρανού

Δημιούργησαν κείμενα όπως ποιήματα, παραμύθια, κείμενα με τις σκέψεις τους, όπως πχ, τι νομίζεις ότι θα βρούμε σε αυτόν τον πλανήτη κλπ, όπου μας τα υπαγόρευαν κι εμείς τα γράφαμε και τα παιδιά διόρθωναν όσα μας υπαγόρευαν ώστε να γίνει πιο κατανοητό το κείμενο και με καλύτερη σύνταξη και εμπλουτίζοντας το. Αντέγραψαν λέξεις που ανταποκρίνονταν σε ανάγκες τους όπως για παράδειγμα να γράψουν γράμμα ή πρόσκληση στον αστροναύτη ή στον διαστημικό σταθμό και να ρωτήσουν διάφορα πράγματα τους αστροναύτες. Αυτό ήταν ένα πολύ μεγάλο κίνητρο για την γραφή.

## **Ικανότητες (παιδί και μαθηματικά)**

Τα παιδιά προβληματίστηκαν ερευνώντας ποικίλες καταστάσεις στηριζόμενα σε προηγούμενες γνώσεις και εμπειρίες. Έκαναν απλές υποθέσεις βγάζοντας συμπεράσματα.

Έμαθαν να χρησιμοποιούν υλικά της καθημερινής ζωής, αξιοποίησαν την δυνατότητα τους να χρησιμοποιούν μαθηματικές εφαρμογές (και η δυνατότητα τους ήταν πάρα πολύ μεγάλη ειδικά σε κάποια παιδιά ήταν ιδιαίτερα υψηλή) . τα παιδιά όλα τα παιδιά οικοδόμησαν την έννοια του αριθμού. Μπόρεσαν να ερμηνεύσουν γενικά στοιχεία του κόσμου που τα περιβάλλει μέσα από δραστηριότητες παιχνιδιού, παρατήρησης και περιγραφής, σύγκρισης, την ταξινόμησης, αντιστοίχισης, σειραθέτησης, και συμβολικής αναπαράστασης. Η καινοτομία μας έγκειται στον παιχνιδώδη τρόπο που έγιναν αυτά χρησιμοποιώντας απλά υλικά αλλά και το ίδιο τους το σώμα μέσα από το θεατρικό παιχνίδι. Παράδειγμα: ο Βαγγέλης είναι ο Κρόνος. Πόσα παιδιά πρέπει να μπουν γύρω του ώστε με τα χέρια ενωμένα και ανοιχτά να σχηματίσουν τα δαχτυλίδια του? Πόσα λιγότερα παιδιά? Τα παιδιά δοκίμαζαν και μέσα από το παιχνίδι έβρισκαν κάποια λύση χρησιμοποιώντας αρίθμηση αλλά και κάνοντας υποθέσεις κλπ.

τα παιδιά έμαθαν να διατυπώνουν απορίες και να θέτουν προβληματισμούς και τα ενθαρρύνουμε να επιλέγουν κατάλληλο υποστηρικτικό υλικό για να επιλύουν αυτά τα προβλήματα. Ένα πολύ ενδιαφέρον σημείο που ήταν πέραν των στόχων μας ήταν η ανάπτυξη της ικανότητας των παιδιών στην αρίθμηση και οικοδόμησης της έννοιας του αριθμού. πέραν των δυνατοτήτων που η επιστημονική κοινότητα αποδίδει σε αυτές τις μικρές ηλικίες. Δεν γνωρίζουμε πως προέκυψε αυτό σε μεγάλη μάλιστα ομάδα παιδιών, υποθέτουμε μόνο πως βοήθησε πολύ η ανάπτυξη της συμβολικής σκέψης μέσα από το καθημερινό σχεδόν θεατρικό παιχνίδι , αλλά και από ερεθίσματα και εμπειρίες που ενθουσίασαν τα παιδιά. έτσι, τα παιδιά μπόρεσαν να μετρούν σε δεκάδες αλλά και σε εκατοντάδες κατανοώντας τον ρόλο του αριθμού μηδέν στο τέλος ενός αριθμού. Πιστεύουμε επίσης ότι σε αυτό βοήθησαν ιδιαίτερα και οι δραστηριότητες θεατρικού παιχνιδιού για τα μεγέθη στο σύμπαν. Το διαδίκτυο επίσης πιστεύουμε ότι βοήθησε πολύ σε αυτό και πολλές ταινίες σχετικές.

Πολλά παιδιά ανέπτυξαν ικανότητες εκτέλεσης απλών μαθηματικών πράξεων, έκαναν πολλές μετρήσεις με αυθαίρετες και συμβατικές μονάδες μέτρησης . κατανόησαν χωροταξικές σχέσεις , αναπαρήγαγαν δεδομένα μοτίβα, και έγιναν δραστηριότητες συμμετρίας ως προς τον άξονα κυρίως μέσα από θεατρικό παιχνίδι (πχ άξονας κάποιο παιδί ως πλανήτη και γύρω του κύκλοι από χαρτόνι που αναπαριστούν δορυφόρους και τα υπόλοιπα παιδιά θα πρέπει να τοποθετήσουν συμμετρικά τους δορυφόρους ανάλογα με οδηγίες που τους δίνονται κάθε φορά).

Τα παιδιά έμαθαν να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν απλά στερεά κι ευθύγραμμα σχήματα, εμπλούτισαν το λεξιλόγιο τους με λέξεις που σχετίζονται με τα μαθηματικά. Επίσης κι αυτό ήταν πολύ ικανοποιητικό, αξιοποίησαν την τεχνολογία και εξοικειώθηκαν με βασικές ερευνητικές διαδικασίες.

## **Παιδί, φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση**

Τα παιδιά και εξερεύνησαν κάποια χαρακτηριστικά του φυσικού και τεχνητού κόσμου, (διάστημα, πλανήτες, ουράνια σώματα, κλπ), αντιλήφθηκαν κίνηση των πλανητών , κίνηση

της γης , κίνηση δορυφόρων κλπ. Διεύρυναν τις γνώσεις τους για το περιβάλλον , έκαναν πειράματα γνωρίζοντας έννοιες και φαινόμενα φυσικών επιστημών μέσα από την αφόρμηση εξερεύνησης φανταστικών πλανητών (όπως πλανήτες λάβας και φωτιάς, πάγου, νερού, πλανήτη της πέτρας κλπ).

Ανέπτυξαν ικανότητες προσανατολισμού σε σχέση με σταθερά σημεία αναφοράς και απεικόνισαν με χάρτες τον χώρο γύρω τους αλλά και με χάρτες του ουρανού ή αστερισμών.

Κατέγραψαν συχνά μετακινήσεις και διαδρομές του διαστημόπλοιου και μάλιστα το έκαναν και στο ελεύθερο παιχνίδι μεταφέροντας αυτούς τους χάρτες και στην αυλή στο διάλλειμα παίζοντας μεταξύ τους τους αστροναύτες.

## **Παιδί δημιουργία και έκφραση**

### **Εικαστικά**

Χρησιμοποίησαν και πειραματίστηκαν με διάφορα υλικά, σχεδίασαν διάφορα είδη γραμμών και περιγραμμάτων, συνέθεσαν διάφορα σχήματα και γραμμές , έκοψαν έκαναν κολλάζ, χρησιμοποίησαν πλαστελίνη και πηλό πλάθοντας και μορφοποιώντας, τεχνικές όπως μίξη ατλακόλ και εφημερίδας για χαρτοπολτό, έφτιαξαν μόνιπλε με χαρτοπολτό, έβαψαν με διάφορα είδη όπως με τέμπερα, πλαστικά χρώματα, με δακτυλομπογιές, με πινέλο. Έβαψαν σε διάφορα υλικά, όπως σε τοίχο και τζάμι.

Γνώρισαν έργα τέχνης, αξιοποίησαν την τεχνολογία ζωγραφίζοντας στον υπολογιστή σε απλή και 3D μορφή.

### **Δραματική τέχνη.**

Το θεατρικό παιχνίδι ήταν πολύ βασικό εργαλείο του προγράμματος μας.

Μέσα από αυτό τα παιδιά ανέπτυξαν τη δημιουργικότητα τους, τη φαντασία, τη συμβολική σκέψη, εκφράστηκαν μέσα από το δημιουργικό δράμα, ανέπτυξαν τη γλώσσα, καλλιέργησαν την επικοινωνία, εκφράστηκαν με αυτοσχεδιασμό, κίνηση και μίμηση.

συνεργάστηκαν, δημιούργησαν από κοινού, ανέπτυξαν την αισθητική τους αντίληψη και έκφραση, ανέπτυξαν θεατρική παιδεία.

### **Φυσική αγωγή**

Μέσα από τη γυμναστική των αστροναυτών αλλά και από την πρώτη φάση κίνησης στο χώρο του θεατρικού παιχνιδιού τα παιδιά ανέπτυξαν την κινητικότητα τους, τη σωματική τους δραστηριότητα προάγοντας την υγεία τους, έμαθαν να χειρίζονται το σχετικό υλικό κατάλληλα, να τηρούν κανόνες ασφαλείας. Ανέπτυξαν θετικές στάσεις για συνεργασία, αλληλοαποδοχή και υποστήριξη.

### **Μουσική**

#### **1<sup>ος</sup> άξονας εκτέλεση**

Τραγουδίσαν δικές τους συνθέσεις, δημιούργησαν δικά τους τραγούδια, εκτέλεσαν τις συνθέσεις τους με τα όργανα της μουσικής γωνιάς, αναπαρήγαγαν μουσικά ακούσματα με διάφορους τρόπους, επισκέφτηκαν τον πλανήτη της μουσικής και γνώρισαν τις νότες, παρουσίασαν τις εκτελέσεις τους στα άλλα μέλη.

#### **2<sup>ος</sup> άξονας σύνθεση-δημιουργία**

Αυτοσχεδίασαν κι εκφράστηκαν μέσα από μουσικές συνθέσεις , αποτύπωσαν νότες στο χαρτί, έφτιαξαν νότες από χαρτόνι

### **3<sup>ος</sup> άξονας αξιολόγηση**

Άκουσαν πολλές μουσικές, ανέπτυξαν εκτίμηση προς τα μουσικά ακούσματα, επέλεξαν μουσική για τα βίντεο μας στον υπολογιστή , η μουσική ήταν συνοδευτική στο θεατρικό μας παιχνίδι. Η μουσική ήταν μια απόλαυση και εξέφραζαν τα συναισθήματα τους για διαφορετικά είδη μουσικών ακουσμάτων.

### **Παιδί και πληροφορική**

Ταύτισαν τον υπολογιστή με μια μηχανή που βοηθάει τον άνθρωπο στην εργασία του και που μπορεί να τον χρησιμοποιήσει για επικοινωνία, παιχνίδι και διασκέδαση.

Αναγνώρισαν τις κυριότερες μονάδες του υπολογιστή και τον υπολογιστή ως ενιαίο σύστημα. Εντόπιζαν γράμματα και αριθμούς στο πληκτρολόγιο, έγραφαν με το πληκτρολόγιο, κινούσαν το ποντίκι, παρακολουθούσαν την κίνηση του ποντικιού στην οθόνη, έπαιζαν τα παιχνίδια μας στον υπολογιστή, έβλεπαν βίντεο και ταινίες, συμμετείχαν παρατηρώντας και πατώντας το ποντίκι στην δημιουργία βίντεο, αποθήκευσης, παρακολουθούσαν την αποθήκευση και εκτύπωση φωτογραφιών, επέλεξαν μουσική για το βίντεο, έβλεπαν τα βίντεο που μας έστελναν τα υπόλοιπα μέλη.

### **Στάσεις που απέκτησαν**

Τα παιδιά απέκτησαν σεβασμό, ενδιαφέρον και αγάπη για το άγνωστο σύμπαν που τα περιβάλλει.

Αναπτύχθηκε η φαντασία και η δημιουργικότητα τους. Απέκτησαν επιθυμία για εξερεύνηση.

Διατήρησαν το ενδιαφέρον τους για παρατηρήσεις και προσπάθειες εκτεταμένης χρονικής διάρκειας, και ενθαρρύνθηκαν να προσπαθούν να ξαναδοκιμάζουν κάτι σε περίπτωση αποτυχίας και να μην τα παρατούν.

Ενθαρρύνθηκαν να εξετάζουν προσεχτικά τα γεγονότα και να βγάζουν συμπεράσματα. Να επιμένουν για να ολοκληρώνουν την προσπάθεια τους.

Συμμετείχαν σε ομαδικές εργασίες και συνεργάστηκαν.

Έμαθαν να εξετάζουν με κριτικό πνεύμα τα αποτελέσματα της δουλειάς τους.

Έμαθαν να σέβονται τις απόψεις των άλλων , να εκτιμούν τις ιδέες των άλλων. Ενθαρρύνθηκαν να σέβονται τα αποτελέσματα των ερευνών τους, να τεκμηριώνουν την άποψή τους με επιχειρήματα, εξηγώντας το συλλογισμό τους. Έμαθαν να μοιράζονται με τα άλλα μέλη τα ευρήματα τους.

Έμαθαν να αποφεύγουν τις προλήψεις το δογματισμό και τη δεισιδαιμονία κατανοώντας πως η αστρονομία είναι μία επιστήμη που αναιρεί το δογματισμό και τις προλήψεις. Έμαθε να είναι ανοιχτό πνεύμα, να είναι υπεύθυνος και όσο το δυνατόν αντικειμενικός.

### **Αξιολόγηση γενικών παιδαγωγικών στόχων**

Επικοινωνήσαν με παιδιά που ζουν σε διαφορετικές πόλεις, γνώρισαν τις όμορφες αυτές πόλεις (Άμφισσα) και το νησί του Πόρου μέσα από τα βίντεο που μας έστειλαν τα μέλη και έστειλαν τα βίντεο για την ιστορία του τόπου τους (Ν.Πέραμος) στα υπόλοιπα μέλη. Το μοίρασμα διαφορετικού πολιτισμού τους έδωσε χαρά και χαρά επίσης τους έδωσε και η συνεργασία σε ομαδικές εργασίες με κοινό στόχο. Έμαθαν να μοιράζονται τις ιδέες και τις σκέψεις τους με άλλα παιδιά και να νιώθουν πως οι ιδέες τους είναι πολύ όμορφες και σημαντικές. Έμαθαν να υποστηρίζουν τα ενδιαφέροντα, τις ανάγκες και τις επιλογές τους. Έμαθαν να θέτουν στόχους, να τους υλοποιούν και να προγραμματίζουν την δράση τους.

Συμμετείχαν σε κοινές προσπάθειες για την επίτευξη στόχων.

Έμαθαν να εκφράζουν τις ιδέες τους για το ουράνιο στερέωμα και να τις διαπραγματεύονται με τους άλλους.

Έμαθαν να συνεργάζονται και να βοηθούν ο ένας τον άλλον.

Να εκφράζουν τα συναισθήματα τους και να αποκτήσουν αυτοεκτίμηση.

Αναγνώρισαν την ανεπάρκεια των ιδεών τους σε σχέση με το ουράνιο στερέωμα και υιοθέτησαν τις διαπιστώσεις αυτές ως ερωτήματα προς διερεύνηση.

Εξάσκησαν την πολλαπλή νοημοσύνη μέσα από δραστηριότητες που αφορούν την προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη κυρίως μέσα από ταξίδια σε πλανήτες συναισθημάτων, καλλιεργώντας την ενσυναίσθηση, την έκφραση και κατανόηση συναισθημάτων την αυτορρύθμιση και καλλιέργησαν τις δεξιότητες και τις ικανότητες τους.

Ανέπτυξαν δεξιότητες σκέψης και επιστημονικής μεθόδου. Εξοικειώθηκαν με τους τρόπους που μας βοηθούν να κατανοήσουμε το ουράνιο στερέωμα. Απέκτησαν εμπειρίες σε σχέση με το ουράνιο στερέωμα, καλλιέργησαν θετική στάση προς τη μάθηση, σεβασμό κι εκτίμηση προς το σύμπαν.

Η αξιολόγηση έγινε από τους εκπαιδευτικούς του 1<sup>ου</sup> Νηπιαγωγείου Νέας Περάμου Δυτικής Αττικής για το etwinning πρόγραμμα με τίτλο: << γαλαξιακοί ονειροταξιδευτές >>

Οι εκπαιδευτικοί:

Καραντέλου Ελένη

Λειβαδίτη Σοφία